

سخن سردبیر

صادرکنندگان تأمل بفرمایند

مقایسه‌ی وضعیت تولید و صادرات محصولات درختی، به‌ویژه خشکبار و مخصوصاً خرما (که حالت بینابینی دارد؛ گاهی خشکبار است و گاهی میوه‌ی تازه) در کشورهای مختلف دنیا باید برای دست‌اندرکاران تولید، فرآوری و تجارت این محصولات جالب باشد. بنابراین سخن سردبیر این شماره را به گزیده‌های از آمار تولید و وضعیت صادرات آن گروه از محصولات درختی اختصاص می‌دهم که در ایران تولید می‌کنیم. جمع‌آوری، فرآوری و سامان‌دهی آمار محصولات کشاورزی زمان‌بر است و تقریباً کلیه‌ی آمارهای که عرضه می‌شود مربوط به سال زراعی ۹۱-۹۰ است، مگر آن‌که سال‌های دیگری عنوان شود و البته همه‌ی آمارها تقریبی و برآوردی است.

۱. خرما: کل تولید جهانی در حدود ۷ میلیون تن است و ایران با تولید ۱/۰۸۵/۰۰۰ تن در رده‌ی دوم جهان است؛ عربستان با تولید ۱/۱۰۰/۰۰۰ تن در رده‌ی اول و مصر با تولید ۹۹۰/۰۰۰ تن در رده‌ی سوم تولید خرمای جهان است.

پیش‌بینی می‌شود که در سال زراعی ۹۲-۹۱ کل تولید جهان حدود یک میلیون تن افزایش یابد و به ۸ میلیون تن برسد. محصول خرمای مصر حدود ۵۰۰/۰۰۰ و محصول عربستان حدود ۷۵/۰۰۰ و محصول ایران حدود ۱۰۰۰۰ تن افزایش خواهند یافت و مصر تبدیل به بزرگ‌ترین تولیدکننده خواهد شد.

نکته‌ی بسیار مهم این است که ایران با حدود ۲۴۰/۰۰۰ هکتار نخلستان، بزرگ‌ترین سطح زیر کشت در دنیا را دارد و تعداد اصله‌های نخل در ایران در سال ۱۳۸۰ در حدود ۲۱ میلیون اصله برآورد می‌شد. به آمار به‌روز قابل اعتمادی از تعداد نخل‌های ایران دست نیافتیم ولی اطمینان دارم که رقم تعداد نخل مسلماً بسیار بالاتر از رقم ۲۱ میلیون است (البته آهنگ توسعه‌ی نخلستان‌های ما در ایران ربطی به گسترش انفجاری نخلستان‌ها در امارات متحده‌ی عربی ندارد که ظرف حدود ۳۵ سال سطح نخلستان‌هایشان را ۳۵ برابر توسعه دادند). متأسفانه این ارقام نشان می‌دهند که کم‌ترین میزان بازده - برداشت به ازای هر هکتار یا به ازای هر نخل - را در کشورمان داریم.

نکته‌ی جالب دیگر این است که کل صادرات خرمای جهان در حدود ۱۰ درصد تولید آن است، یعنی چیزی در حدود ۸۰۰ هزار تن و طرفه آن است که کشور امارات بزرگ‌ترین صادرکننده‌ی خرمای جهان است و البته بعد از هندوستان دومین کشور واردکننده‌ی خرما. ۲. پسته: تا یکی دو سال پیش ایران بزرگ‌ترین تولیدکننده‌ی پسته‌ی جهان بود و اکنون جایگاهش را به ایالات متحده و آنگار کرده، تولید سال گذشته‌ی ما حدود ۱۶۰ هزار تن بود و تولید آمریکا حدود ۲۰۰ هزار تن. گذشته از رعایت نکردن اصول و موازین علمی باغبانی، به قهقرا رفتن کمیت و کیفیت آب یکی از دلایل افت محصول ما است.

البته برداشت در واحد سطح در آمریکا حدود ۴ برابر ما است. ۳. گردو: ایران یکی از بزرگ‌ترین تولیدکنندگان گردو در جهان است (پس از چین و ایالات متحده) و سالانه حدود ۱۴۲/۰۰۰ تن تولید دارد. سطح زیر کشت به حدود ۶۷/۵۰۰ هکتار در سال ۸۷ رسید که نسبت به سال ۱۳۴۰ که فقط ۴۴۰۰ هکتار بوده، افزایش چشمگیری داشته. در میان کشورهای صادرکننده‌ی گردو حتی رتبه‌ی بیستم را هم نداریم و باز هم متأسفانه در میزان برداشت واحد سطح از پایین‌ترین‌های دنیا هستیم...

< ادامه در صفحه ۲

تور خوزستان انجمن خرمای / صفحات ۳ و ۴

در «تور صنعتی و سیاحتی خوزستان» برگزار شد

(صفحات ۵ و ۴)

نشست مشترک فعالان صنعت خرمای استان‌های کرمان و خوزستان

در نشستی برای بررسی امکان استفاده از سم‌پاشی هوایی در بم تاکید شد

(صفحه‌ی ۲)

برای سم‌پاشی درختان خرما باید اعتبار کافی تخصیص داده شود

گفت‌وگو با «محسن شهسواری» از فعالان خرمای شهرستان بم

(صفحه‌ی ۳)

دولت باید برای افزایش مصرف خرما در کشور، پیش‌قدم شود

در آخرین نشست انجمن خرمای کرمان در سال ۹۱ مطرح شد

(صفحه‌ی ۶)

لزوم برنامه‌ریزی مدون برای پویایی انجمن در سال ۹۲

خلاصه‌ی دو مقاله از مقالات همایش علمی خرمای کشور

(صفحه‌ی ۷)

گزارش

آقای عساری با اشاره به این که سرلانس های سمپاش ها قطراتی تولید می کند که برای درخت خرما استاندارد نیست، خاطرنشان کرد: در بهترین حالت، در سمپاشی زمینی ۸۰ تا ۹۰ درصد محلول سمی ما دریف است، در حالی که در بعضی از نقاط دنیا مثل ژاپن و انگلستان ابزارهایی طراحی شده که کارایی بسیار بالایی دارد. در ادامه، آقای فرخی با تاکید بر این که اگر بم را با بروات مقایسه کنیم از نظر بافت شهری و جمعیتی زیاد تفاوتی ندارند، گفت: هر سال بروات سمپاشی هوایی می شود و اگر در بم شرایط مساعد باشد، با توجه به فاصله ی فرودگاه تا شهر و این که کلاً جاهایی که درخت داریم بیش از ۷۰۰ تا ۸۰۰ هکتار نمی شود، حداکثر ۳ روزه می توان سمپاشی کرد.

دکتر شمسی با اشاره به قابل اصلاح بودن روش های زمینی یا هوایی، اظهار داشت: امکان ساخت لانس و سرلانس که توسط مهندس عساری عنوان شد وجود دارد و حتی می تواند موضوع پایان نامه های دانشجویی باشد. دکتر سرچشمه پور نیز با تاکید بر تاثیر تغذیه روی مقاومت درخت، تصریح کرد: بر اساس آزمایش های انجام شده متوجه شدیم که وضعیت تغذیه ی نخلستان های ما خیلی ضعیف است و پیشنهاد می کنم که این کار گروه برنامه هایی را به صورت کوتاه مدت، میان مدت و دراز مدت مدنظر قرار دهد.

در ادامه، آقای زین الصالحین، فرماندار شهرستان بم، ضمن تشکر از حضور استادان و تقدیر از انجمن خرما استان کرمان، تصریح کرد: برای سمپاشی درختان خرما باید اعتبار کافی تخصیص داده شود و سم مناسب برای مبارزه معرفی گردد، همچنین اطلاع رسانی به موقع انجام شود تا به مردم آسیبی نرسد. وی خاطرنشان کرد: با توجه به این که خرما مهم ترین

در نشست برای بررسی امکان استفاده از سمپاشی هوایی در بم تاکید شد

برای سمپاشی درختان خرما باید اعتبار کافی تخصیص داده شود

دبیر انجمن خرما: بعد از انجام دو نشست مشترک کمیته ی باغبانی انجمن خرما و کارگروه کود و سم کمیسیون کشاورزی اتاق کرمان، مقرر شد از باغ های خرما ی شهر بم به منظور بررسی امکان استفاده از سمپاشی هوایی یا دستگاه های سمپاش جدید، بازدید به عمل آید. به همین منظور انجمن امکان بازدید از نخلستان های شهر بم و حومه با حضور اعضای کمیته ی باغبانی انجمن، اعضای هیات علمی دانشگاه و مرکز تحقیقات کشاورزی و کارشناسان جهاد کشاورزی کرمان و بم را فراهم کرد. بعد از بازدید چند نخلستان، نشست مشترکی با حضور آقای زین الصالحین، فرماندار شهرستان بم، در سالن کنفرانس فرمانداری برگزار گردید.

در این جلسه، آقای مهرداد با اشاره به این که عمده ی مشکل مدیریت زنجری خرما، فاصله ی کم درختان و عمده باغهایی است که در آن ها نمی شود از وسایل مکانیزه مثل تراکتور و سمپاش های سنگین استفاده کرد، تصریح کرد: امروز به همین دلیل از استادان دانشگاه و اعضای هیات علمی خواستیم که در این بازدید حضور داشته باشند و ببینند که سمپاشی زمینی

جوابگو نخواهد بود.

پروفسور شهیدی با تاکید بر این که سمپاشی های هوایی باید در جاهایی انجام شود که نخلستان ها یا مزارع کاملاً پیوسته و یکدست باشد، اظهار داشت: با این حال که سمپاشی هوایی تأثیرش خیلی زیاد است و سرعت عمل بسیار بالایی دارد، دریفت در سمپاشی های هوایی یکی از مسائل مهم است و باید احتیاط لازم صورت گیرد تا ضایعات انسانی، آلودگی آب های سطحی و آسیب دیدن موجودات مفید و غیر هدف اتفاق نیفتد. وی افزود: حتی سمپاشی با هلی کوپتر نسبت به هواپیما ارچیت دارد چون مسائل غیر هدفش کاهش پیدا می کند.

در ادامه، دکتر احمدی با بیان این که با ساختار باغی که می بینیم و تا اصلاح این ساختار، سمپاشی هوایی باید به عنوان یک راه حل موقت مد نظر قرار گیرد، گفت: باید هم زمان فعالیت های جانبی از جمله مقایسه ی مناطق آلوده و غیر آلوده، اصلاح باغ ها، آزمایش سم مناسب، اصلاح ابزارهای سمپاشی زمینی و انجام آزمایش های تکمیلی در مورد طرح مهندسی دامغانی نیز صورت گیرد.

منبع درآمد در این مناطق می باشد، باید تحقیقات لازم جهت تولید محصول سالم و مرغوب انجام شود.

فرماندار بم همچنین با تاکید بر این که اعتبارات استانی پاسخگوی رفع مشکل زنجیره نیست، اظهار داشت: باید در این زمینه اعتبار ملی تخصیص یابد.

در پایان مقرر شد در زمینه ی طراحی و ساخت نازل های مناسب سمپاش، انژکتور و اپلیکاتور بخش کشاورزی دانشگاه شهید باهنر کرمان، مرکز تحقیقات کشاورزی و کانون خرما همکاری داشته باشند و انجمن جهت انجام آزمایش های تکمیلی مهندس دامغانی، حمایت های لازم را به عمل آورد. همچنین مقرر گردید جهاد کشاورزی بم هزینه های لازم جهت مبارزه با آفت زنجرخرما را تعیین و به فرمانداری اعلام کند تا ضمن هماهنگی با نماینده ی محترم مردم در مجلس شورای اسلامی، موضوع جهت تأمین اعتبار به وزیر محترم جهاد کشاورزی ارائه گردد.

ادامه از صفحه ۱

۴. کشمش: ایران بعد از ایالات متحده و ترکیه، بزرگترین تولیدکننده کشمش است (از هر ۴ کیلو انگور تازه به صورت میانگین یک کیلو کشمش تولید می شود) و حدود ۱۵۵ هزار تن تولید سالانه دارد. صادرات کشمش بین سال های ۸۳ تا ۸۹ معادل ۷۶۷ هزار تن بود که حدود ۱/۱ میلیارد دلار درآمد ارزی داشت.

۵. انجیر: ایران با تولید ۲۲/۵۰۰ تن انجیر، دومین تولیدکننده جهان بعد از ترکیه (با ۵۵/۰۰۰ تن) است.

۶. برگی زردآلو: باز هم ایران دومین تولیدکننده جهان بعد از ترکیه است و فاصله ی این دو بسیار زیاد است؛ ایران سالانه ۲۲/۵۰۰ تن تولید می کند و ترکیه ۱۳۷/۰۰۰ تن.

در بالا گفتیم آمار آن گروه از محصولات خشکبار درختی را عرضه می داریم که در ایران تولید می کنیم، بد نیست بدانید که در درجه ی اول محصولات دیگری به جز آن هایی که در بالا برشمردیم، مثل بادام و فندق

هم تولید می کنیم ولی تولیدمان نه فقط در رده ی بالای جهانی نیست بلکه واردکننده ی آن هانیز هستیم. در درجه ی دوم خاستگاه یا مرکز رویش اولیه اغلب محصولاتی که نام بردیم در آسیاست: خرما در میانروران (سومر)، پسته در آسیای مرکزی و فلات ایران، گردو از چین گرفته تا میانروران، انگور در قفقاز، ارمنستان و ایران، بادام در چین و آسیای غربی، زردآلو در ارمنستان (نام علمی آن هم *Prunus armeniaca* است) و انجیر در شمال شرقی آسیای صغیر یا ترکیه ی فعلی.

در پایان تاکید می کنم که هندوستان با درآمد سرانه ی حدود ۲/۰۰۰ دلار اولین واردکننده ی خرما در دنیا است و چین با درآمد سرانه ی حدود ۶/۰۰۰ دلار و جمعیتی بیش تر از هندوستان و ذائقه ی شیرین پسند هنوز جزو واردکنندگان عمده ی خرما نیست. صادرکنندگان محترم تأمل بفرمایید. پایدار باشید.

مجوزی که برای احداث سردخانه در شهرستان بم و شهرستان‌های هم‌جوار آن صادر شده، ایجاد سردخانه و کارگاه بسته‌بندی در کنار هم بوده است؛ در حالی که اکثر کسانی که این مجوز را اخذ کرده‌اند تنها به احداث سردخانه اکتفا نموده‌اند؛ چرا؟

درست است؛ بسیاری از سردخانه‌ها مجوز احداث کارگاه بسته‌بندی هم دارند، اما متأسفانه میزان تسهیلاتی که برای این کار در نظر گرفته شد، به قدری نبود که بشود هر دو کار را انجام داد. به همین جهت اکثر پس از احداث سردخانه، دیگر سرمایه‌های برای احداث کارگاه بسته‌بندی نداشتند و به همان سردخانه اکتفا کردند. به طور مثال خود ما علاوه بر تسهیلاتی که دریافت کردیم، بخش زیادی از سرمایه‌ی خودمان را نیز صرف احداث سردخانه کردیم و دیگر پولی برای ایجاد سالن بسته‌بندی و یا خرید دستگاه باقی نماند. نکته‌ی دیگری که در این رابطه حائز اهمیت است، این است که هنوز انتقال بسته‌بندی از باغ به کارگاه در بم جا نیفتاده است؛ بنابراین کسانی هم که نسبت به ایجاد سالن بسته‌بندی اقدام کرده‌اند، نتوانسته‌اند کاری از پیش ببرند، و تنها برای بسته‌بندی خرما صادراتی از کارگاه استفاده کرده‌اند؛ ضمن این که اکنون اکثر کارگاه‌های بسته‌بندی در بم فعالیت چندانی ندارند.

برای انتقال بسته‌بندی از باغ به کارگاه چه باید کرد؟
باید در این زمینه فرهنگ‌سازی شود. در حال حاضر هزینه‌ی کارگر بالاست؛ ضمن این که انتقال بسته‌بندی از باغ به کارگاه هم جا نیفتاده؛ بنابراین به‌طور مثال اگر من مبادرت به راه‌اندازی سالن بسته‌بندی کنم، با توجه به هزینه‌ی سنگینی که در بر دارد مطمئناً با شکست مواجه می‌شوم. پس باید قبل از انجام چنین کاری با فرهنگ‌سازی و اطلاع‌رسانی انتقال بسته‌بندی از باغ به کارگاه برای کشاورزان جا بیفتد. باید به کشاورزان تفهیم شود که با توجه به بالا بودن هزینه‌ی کارگری، اگر بسته‌بندی به کارگاه انتقال یابد علاوه بر این که برای کشاورزان مقرون‌به‌صرفه‌تر است، محصول هم کاملاً بهداشتی بسته‌بندی می‌شود و مصرف‌کننده با خیال راحت از سلامت و بهداشت محصول، آن را خریداری و مصرف می‌کند. ضمن این که پس از بسته‌بندی محصول در باغ و انتقال آن به سردخانه، خریداران اعم از صادرکننده و یا کسانی که محصول را در بازار داخل به فروش می‌رسانند، در کالرتن را عوض می‌کنند تا خرما با نام تجاری خودشان عرضه شود، و این تعویض در کالرتن نیز هزینه‌ی زیادی در بر دارد که با انتقال بسته‌بندی به کارگاه و هماهنگی خریدار با کارگاه و سردخانه‌دار، رقم قابل توجهی به جهت عدم تعویض در کالرتن‌ها صرفه‌جویی می‌شود.

به نظر شما این فرهنگ‌سازی و اطلاع‌رسانی وظیفه‌ی کیست؟
به نظر من تشکلهایی مثل انجمن خرما و اتاق بازرگانی باید این اطلاع‌رسانی و فرهنگ‌سازی را انجام دهند.

فکر نمی‌کنید سردخانه‌داران و کسانی که با کشاورزان به‌طور مستقیم در تماس هستند بهتر می‌توانند این اطلاع‌رسانی را انجام دهند؟

البته اگر اطلاع‌رسانی چهره در چهره باشد، آن هم در منطقه‌ی بم با توجه به فرهنگ مردم این منطقه، تاثیر بیش‌تری خواهد داشت. اما این کار نیازمند صرف هزینه است؛ بنابراین یک نفر که توانایی دارد باید پا پیش بگذارد، آن‌وقت بقیه‌ی سردخانه‌داران و کشاورزان از او الگوبرداری می‌کنند. فرهنگ مردم منطقه به گونه‌ای است که باید خوب بودن موضوعی را در عمل برایشان ثابت کنی، وگرنه با حرف زدن کاری از پیش نخواهی برد. این مقوله در خصوص موارد دیگر هم صدق می‌کند؛ به‌طور مثال وقتی برخی از باغ‌داران بزرگ اقدام به آبیاری قطره‌ای باغ خود کردند، سایر باغ‌داران نیز قایده‌ی این کار را مشاهده کردند و کم‌کم به این سمت رو آوردند؛ اما هنوز هم کشاورزان و خرما‌دارانی هستند که علی‌رغم مشاهده‌ی منفعت این کار و تسهیلاتی که دولت در این رابطه در نظر گرفته است، برای انجام آبیاری قطره‌ای مقاومت می‌کنند. پس باید یک‌نفر ضرر را به جان بخرد و پیش‌گام شود؛ که البته در بم، هستند افرادی که توانایی انجام چنین کاری را دارند.

حرف آخر...

نکته‌ی دیگری که باید به آن توجه شود، حذف دلالت و واسطه‌ها از بازار خرماست. البته واسطه‌ها و دلالت نه تنها در بازار خرما بلکه در بازار و خرید و فروش اکثر محصولات کشاورزی و کالاهای مختلف دیگر حضور دارند. این افراد همواره کمترین کار را انجام می‌دهند و بدون صرف هزینه و سرمایه‌گذاری، بیشترین سود را می‌برند. بنابراین باید برای حذف این افراد سودجو از بازار خرما و سایر کالاها در کشور چاره‌اندیشی شود.

گفت‌وگو

**گفت‌وگو با «محسن شهسواری»
از فعالان خرما‌ی شهرستان بم**

دولت باید برای افزایش مصرف خرما در کشور، پیش‌قدم شود

انشاره: «محسن شهسواری» یکی از سردخانه‌داران شهرستان بم است. او که کار خود را در زمینه‌ی خرما با ایجاد سردخانه‌ی سه‌هزار تنی و با برند «آریا» از سال ۸۴ آغاز کرده، از جمله فعالان صنعت خرما‌ی شهرستان بم به شمار می‌رود که همواره تلاش دارد علی‌رغم تک‌محصولی بودن این شهرستان و مشکلات مختلفی که بر آن مترتب است؛ صنعت خرما و به‌ویژه خرما‌ی مضافتی بم رونق داشته باشد. برای شنیدن دغدغه‌های «محسن شهسواری» در خصوص خرما و وضعیت بازار این محصول با او به گفت‌وگو نشستیم. (گفتنی است؛ این مصاحبه در اواخر سال ۱۳۹۱ انجام شده است.)

این کارخانه‌ها مگر چه تعداد هستند و چه میزان خرما را می‌توانند رطوبت‌گیری کنند؛ به‌طور مثال فقط سه‌هزار تن خرما که ۸۰ درصد آن رطوبت بالایی دارد در سردخانه‌ی من موجود است. حالا با توجه به حجم بالای تولید محصول در سال جاری که عمدتاً هم رطوبت بالایی دارد و از طرف دیگر، تعداد کم این کارخانه‌ها، چگونه می‌شود تمام این خرماها را دو نم و برای صادرات استفاده کرد. ضمن این که این کارخانه‌ها چندان از طرف دولت هم حمایت نمی‌شوند تا بتوانند کار خود را گسترش دهند.

به طور مثال، استفاده از خرما در پذیرایی شرکت‌های هواپیمایی در حین پروازها، در مسافرت‌های قطار، تغذیه‌ی دانش‌آموزان توسط آموزش و پرورش، پادگان‌های نظامی، استفاده در پذیرایی همایش‌ها و جلسات گوناگونی که توسط نهادهای مختلف برگزار می‌شود و در بسیاری از مراکز و محافل دیگر می‌شود از خرما استفاده کرد. استفاده از خرما با هزینه‌ی جایگزین، کار بسیار ساده‌ای است که از عهده‌ی دولت و دستگاه‌های اجرایی برمی‌آید.

پس بنابراین تنها گزینه در شرایط فعلی، بازار داخل است؛ بازار داخل را چگونه باید ترغیب کرد؟

نگاه به بازار داخل و ترغیب آن برای مصرف خرما، از جهات مختلف حائز اهمیت است، اما کم‌تر کاری در این زمینه انجام می‌شود. به‌طور مثال استفاده از خرما در پذیرایی شرکت‌های هواپیمایی در حین پروازها، در مسافرت‌های قطار، تغذیه‌ی دانش‌آموزان توسط آموزش و پرورش، پادگان‌های نظامی، استفاده در پذیرایی همایش‌ها و جلسات گوناگونی که توسط نهادهای مختلف برگزار می‌شود و در بسیاری از مراکز و محافل دیگر می‌شود از خرما استفاده کرد. استفاده از خرما با هزینه‌ی جایگزین، کار بسیار ساده‌ای است که از عهده‌ی دولت و دستگاه‌های اجرایی برمی‌آید. یعنی این که در جلسات و مراسم مختلف به‌جای استفاده از انواع کیک و خوراکی‌های نظیر آن، که معمولاً اگر ضرر نداشته باشند سودی هم برای بدن انسان ندارند، می‌شود از خرما استفاده کرد که فواید بسیاری دارد. البته در این رابطه، حرف‌های بسیاری زده شده، اما هیچ عملی به دنبال آن نبوده است.

یکی از مسائلی که زمینه‌ساز این گفت‌وگو شد، دغدغه‌ی شما در خصوص وضعیت بازار خرما در سال جاری بود؛ در این خصوص توضیح می‌دهید؟

در شرایط فعلی و با وجود تجربیم‌ها هیچ‌کس از آینده‌ی شغل خود خبر ندارد؛ اما علی‌رغم وجود این مساله، در بعضی موارد می‌شود به گونه‌ای عمل کرد که جلوی برخی از مشکلاتی که امکان پیش‌آمدن آن‌ها وجود دارد، گرفته شود. در خصوص خرما هم این موضوع صدق می‌کند. در این رابطه اگرچه در سال گذشته با کمبود خرما مواجه بودیم، اما امسال ۸۰ درصد سردخانه‌های بم پر شده، ضمن این که ۸۰ درصد خرما‌ی هم که در سردخانه‌ها جمع شده، خرما‌ی درجه‌یک با رطوبت بالا و وزن سنگین است که کم‌تر برای صادرات استفاده می‌شود. امسال اکثر مادرکالرتن‌هایی که وارد سردخانه‌ها شده حدود ۹ کیلوگرم وزن دارد که در نوع خود بی‌سابقه است؛ اما این خرما به دلیل وزن و رطوبت بالایی که دارد، برای صادرات مقرون‌به‌صرفه نیست و در بازار داخل هم در حال حاضر تقاضایی برای خرید وجود ندارد؛ البته این خرما‌ی پاکبخت وقتی برای مدت طولانی در سردخانه می‌ماند شیرهداش تبدیل به شرک می‌شود که همان خواص شیریه خرما را دارد و در طعم و رنگ خرما هم تاثیری نمی‌گذارد.

به نظر شما راهکار جلوگیری از مشکلی که به آن اشاره کردید چیست؟

باید تمهیداتی در نظر گرفت که خرماهایی که وزن کم‌تری دارند، تا جایی که می‌شود برای صادرات استفاده کرد؛ من این توصیه را به دوستان صادرکننده هم کرده‌ام. با توجه به نبود تقاضا در بازار داخل اگر محصول امسال به هر شکل ممکن برای صادرات استفاده نشود، به مشکل دو سال پیش دچار می‌شویم که قیمت خرما به بیش از سه‌هزار تومان افزایش یافت و خرما‌داران طمع کردند و محصول خود را نفروختند. کار به جایی رسید که دیگر متقاضی برای خرید خرما وجود نداشت، قیمت خرما شکست و به زیر هزار تومان رسید؛ امسال هم با توجه به شرایطی که ذکر کردم، پیش‌بینی می‌شود به همان مشکل دو سال گذشته گرفتار شویم؛ چرا که به دلیل بالارفتن قیمت خرما، تورم و مشکلات اقتصادی، علی‌رغم این که خیلی‌ها اعلام فروش کرده‌اند، هیچ تقاضایی در بازار داخل نیست؛ صادرکنندگان هم دنبال خرما با وزن سبک هستند که آن هم در بازار موجود نیست، بنابراین به عقیده‌ی من به مشکل برمی‌خوریم.

آیا با استفاده از دستگاه‌های رطوبت‌گیری که برخی از کارخانه‌ها و واحدهای صنعتی دارند، نمی‌شود رطوبت خرما را گرفت و برای صادرات آماده کرد؟

در «تور صنعتی و سیاحتی خوزستان» برگزار شد

نشست مشترک فعالان صنعت خرمای استان‌های کرمان و خوزستان

مشکل اصلی، نبود برنامه ریزی است

گاز متیل بروماید از فستوکسین استفاده می‌شود. خرماها به دو صورت هسته‌دار و بی‌هسته است که سورت‌بندی و در سایز کوچک، متوسط و بزرگ بسته‌بندی می‌شوند. همچنین خرما درجه یک به صورت تازه‌خوری و چیپس ارائه می‌شود و خرما درجه دو در اختیار کارخانه‌های شیرینی‌پزی قرار می‌گیرد. این محصولات به کشورهای روسیه، انگلستان، آلمان و افغانستان نیز صادر می‌شود. در ادامه، هیأت اعزامی جلسه مشترکی با صاحبان صنایع خرمای شهرستان شادگان در سالن کنفرانس فرمانداری این شهر برگزار کرد.

در این جلسه، نماینده فرماندار شهرستان شادگان ضمن خوشامدگویی، با اشاره به این‌که شادگان شهرستانی است که حدود ۱۵۰۰۰۰ نفر جمعیت دارد و طبق آخرین تقسیمات کشوری دارای سه بخش به نام‌های مرکزی، خلاقه و دادخواهی است، اظهار داشت: شهرستان شادگان حدود ۲۲۳ روستا دارد و از این تعداد ۱۸۷ روستا دارای سکنه هستند و حدود ۳۶ روستا در سه دهه گذشته به خاطر خشکسالی و سایر مسائل، خالی از سکنه شدند.

آقای آلبوغبیش افزود: در این سه بخش، ۶ دهستان داریم و دوسوم جمعیت ما در روستاها زندگی می‌کنند و حدود ۷۰ تا ۸۰ درصد از مردم به کار کشاورزی و دامداری مشغولند و در شهرستان شادگان حدود دو میلیون تا دومیلیون و ششصد هزار اصله نخل وجود دارد. وی ادامه داد: ما باید تبلیغاتمان را برای مصرف‌کننده‌های خرما بیشتر کنیم، در حالی که کتاب و پوستر در زمینه این محصول خیلی کم داریم. وی همچنین با اشاره به تالاب شادگان خاطر نشان کرد: تالاب شادگان وسیع‌ترین تالاب کشور است و حدود ۵۳۷۰۰۰ هکتار وسعت دارد که حدود ۲۹۰۰۰۰ هکتار منطقه حفاظت‌شده‌ی حیات وحش است و به تنهایی حدود یک‌سوم تالاب‌های کشور را تشکیل می‌دهد.

در ادامه‌ی جلسه، آقای خضری به عنوان نماینده‌ی تجار و بازرگانان شهر شادگان با اشاره به این‌که چیزی حدود ۳۸۰۰۰ هکتار کشت نخایلات در سطح استان داریم، تصریح کرد: از این مقدار حدود ۸۰ درصد آن خرما یا سایر یا همان استعمران است و معمولاً تولید ما در سال چیزی در حدود ۱۴۰ تا ۱۶۰ هزار تن می‌باشد که از این مقدار تولیدی چیزی در حدود ۸۰ درصد آن کاملاً صادراتی است.

وی اظهار داشت: ما در استان دارای ۶۵ واحد بسته‌بندی، فرآوری و صادراتی هستیم که از این ۶۵ واحد ۳۵ واحد آن در شادگان است.

خضری با اظهار این‌که متأسفانه خرما متولی خاصی در کل کشور ندارد و در حال حاضر هم ۳ تا ۴ تشکل موازی در این زمینه وجود دارد، خاطر نشان کرد: این گروه‌ها باید همکاری و هماهنگی داشته باشند تا هم مشکلات تولیدکننده‌ی خرما و هم صادرکننده‌ی خرما را بتوانیم با هماهنگی همین تشکل‌ها برطرف کنیم.

آقای اکبری نیز با تأکید بر اینکه هدف انجمن هم این است که کل ایران را در زمینه‌ی خرما با هم هماهنگ کند اظهار داشت: به عنوان مثال در تدوین نقشه‌ی راه خرما که چند وقت پیش توسط معاون رئیس جمهور رونمایی شد، انجمن با کانون خرمای کشور که یک نهاد دولتی است همکاری داشت. وی افزود: تشکل‌های خرما در استان‌های خرماخیز باید حداقل هر شش‌ماه یکبار جلسه مشترک با هم داشته باشیم.

آقای اکبری با بیان این‌که واریته‌ی غالب استان کرمان مضافتی است و ارقام ری، مرداسنگ و کلوته نیز از سایر ارقام غالب استان می‌باشند، گفت: در استان کرمان قریب به ۲۰۰ واحد بسته‌بندی و سردخانه احداث شده که عمدتاً در شهرستان‌های شرقی قرار گرفته‌اند و نزدیک به ۷۰ واحد در بوم احداث شده است.

رئیس کمیته‌ی خدمات انجمن خرما افزود: تولید خرما در استان کرمان در سال پیش ۳۷۰۰۰۰ تن بود که بیش‌تر آن مضافتی است و مصرف داخلی آن نسبت

خصاب را می‌توان نام برد. دو رقم مجول و دگلت نور از ارقام خارجی خرما در خوزستان محسوب می‌شوند که در ایستگاه‌های تحقیقاتی کاشته شده و با سازگاری خوبی که نشان دادند محصول آن‌ها از نظر کمی و کیفی در حد قابل قبول بوده است. نخل خرما در خوزستان علاوه بر خرمشهر، آبادان و شادگان، در شهرهای بهبهان، ماهشهر، دشت آزادگان، رامهرمز و شمال اهواز قابل کشت و توسعه می‌باشد. نکته قابل توجه این است که در حالی که میزان مصرف سرانه‌ی خرما در ایران ۱۰ کیلوگرم به ۲۰ کیلوگرم می‌رسد، (با این حال با توجه به این‌که مصرف سرانه‌ی عربستان سعودی بین ۳۰ تا ۴۰ کیلوگرم است ضعیف بودن فرهنگ‌سازی مصرف خرما در ایران بیش از پیش به چشم می‌آید).

بسته‌بندی خرما در این استان به سه صورت صادراتی، تازه‌خوری و فله انجام می‌گیرد که بسته‌بندی صادراتی بخش اعظم خرمای خوزستان را تشکیل می‌دهد و از این میزان بیش از ۸۵ درصد از خرمای صادراتی استان در بسته‌بندی ۱۰ کیلوگی، بسته‌گیری شده و صادر می‌گردد. حدود ۶۵ کارگاه بسته‌بندی در استان خوزستان فعالیت دارند.

نمونه‌ای که به جنوب شرقی آسیا مانند کشورهای اندونزی، مالزی، سنگاپور و تایلند صادر می‌شود خرمای دو نیم است که مقدارش کم است و اخیراً تونس که بازارهای جهانی را در دست دارد به بسته‌بندی و فرآوری توجه خاصی داشته است، در حالی که بسته‌بندی‌های سنتی باعث شده مضافتی جا نینقد و گرنه مضافتی خرمای خوب و خوش‌خوراک و با قیمت مناسب است.

یکی از ویژگی‌های خرمای خوزستان جنبه‌ی صادراتی آن است که از حدود ۶۰ سال پیش تاکنون به بازارهای خارج از کشور ارسال می‌گردد که در این میان رقم استعمران به دلیل مرغوبیت، بافت نیمه‌خشک میوه، خاصیت انباری و نگهداری، بالا بودن قند، حفظ بافت اولیه بعد از فرسودگی، قابلیت تبدیل شدن به فرآورده‌های جانبی، قابلیت صادراتی بالایی دارد.

شادگان

با توجه به این‌که شهرستان شادگان بیش‌ترین سطح زیر کشت خرما در استان خوزستان را دارا بوده و بیش از ۳۰ درصد کل خرمای استان در این شهر تولید می‌شود اولین بازدید از این شهر به عمل آمد که شامل بازرگانی میرهاشمی و آل‌بوشوکه و کارتن‌سازی کارون شادگان بود.

عمده‌ی خرمای موجود در این مراکز، سایر، زاهدی و ربی بود و به صورت محدود کیکاب و خاصه که انبار، گازدهی و بسته‌بندی صورت می‌گیرد و با توجه به محدودیت استفاده از

دبیر انجمن خرما: انجمن خرمای استان کرمان از تاریخ ۸ تا ۱۳ اسفندماه ۱۳۹۱ تور صنعتی و سیاحتی خوزستان را برگزار کرد. این تور با همکاری شرکت شهرک‌های صنعتی کرمان و دفتر خدمات ایرانگردی و جهانگردی سیاحت صنایع برگزار شد. به دنبال مصوبه‌ی جلسه‌ی هیأت مدیره‌ی انجمن در تیرماه، برگزاری این تور بعد از نمایشگاه سیال پاریس و فستیوال خرمای ابوظبی در دستور کار قرار گرفت و فراخوان برگزاری تور از طریق خبرنامه‌ی شماره‌ی ۱۶ انجمن انتشار یافت و همچنین اطلاع‌رسانی اعضای انجمن از طریق سیستم پیام کوتاه انجمن چندین مرتبه صورت گرفت. نهایتاً این تور در موقع مقرر با حضور جمعی از اعضای انجمن برگزار گردید.

بازدید از مراکز صنعتی اصفهان

با توجه به نبود پرواز مستقیم از کرمان به اهواز و مسیر طولانی زمینی، ترانسفر به صورت زمینی- هوایی انجام شد. در نتیجه، ابتدا اقامت یک‌روزه در اصفهان داشتیم و سپس ادامه‌ی تور در خوزستان برگزار گردید. حضور در اصفهان فرصت مناسبی بود تا از چند واحد صنعتی بازدید به عمل آید. ابتدا از کارخانه‌ی آرد آذین ناشاسته بازدید انجام شد و هیأت اعزامی جلسه‌ی مشترکی با آقایان جعفریشه (مدیرعامل شرکت) و محمدی (مسئول تولید و آزمایشگاه شرکت) داشتند. این شرکت فعالیت خود را از سال ۱۳۳۰ آغاز کرده و محصولات تولیدی این کارخانه نشاسته‌های فوق تصفیه، ممتاز، پری ژلاتینه، داخل خمیر کاغذ، آهار کاغذ، ورق‌سازی، کرانول و خوراک دام و طیور است. همچنین گلوتن یکی از محصولات اصلی این کارخانه به شمار می‌آید که مصرف فراوانی در فرآورده‌های گوشتی، پروتئینی و آردی دارد. ضمناً کارخانه‌های تولید خوراک دام و طیور و آذینان جهت تولید مکمل‌های غذایی، خوراک میگو، ماهی، جوجه و حیوانات آزمایشگاهی از گلوتن استفاده می‌کنند.

واحد صنعتی دیگری که از آن بازدید به عمل آمد کارخانه‌ی کبک و کلوچه‌ی خونی بود و در حاشیه این بازدید، جلسه‌ی با آقای موسی‌خانی (مدیرعامل شرکت) برگزار گردید. این کارخانه که سابقه‌ای بالغ بر ۴۰ سال دارد و فعالیت خود را از سال ۱۳۴۸ آغاز کرده، سابقه‌ی ۱۱ خط نوشیدنی و ۷۰ نوع محصول آردی دارد و سال ۱۳۸۲ تنوع محصولی کارخانه به ۲۰۰ نوع رسیده است. این شرکت در سال ۱۳۷۵ اولین شرکت خصوصی بود که صنعت نوشابه را ایجاد کرد و ۱۱۵۰ نفر به صورت مستقیم در این کارخانه اشتغال دارند.

خوزستان

خرما به عنوان یک محصول اقتصادی مهم در مناطق جنوب کشور به‌ویژه استان خوزستان به شمار می‌آید. با توجه به بررسی‌های باستان‌شناسی شواهدی از کشت نخل در استان خوزستان در نزدیک شوش قدیم در ۶۰۰۰ سال قبل دیده شده است. حدود ۹۵ رقم خرما در خوزستان وجود دارد ولی برخی از آن‌ها فقط اسامی متفاوت یک رقم در مناطق مختلف می‌باشند. حدود ۳۰ رقم از این ارقام، ارزش تجاری و اقتصادی دارند و بقیه به عنوان ارقام درجه ۳ و ۴ مطرح هستند.

از ارقام تور (نم)، برچی، کیکاب، خاصی، حمراوی و از ارقام خشک و نیمه‌خشک؛ سایر، زاهدی، دبیری، حلاوی، خضراوی و

شادگان، با اشاره به این که در رقم سایر که رقم صادراتی ماست تقریباً ۷۰ درصد آن بدون سم‌پاشی تولید می‌شود، گفت: ولی در مورد برخی افات مانند کرم گرده‌خوار و کنه گردآلود ناچار به سم‌پاشی هستیم، با این حال تا به آستانه‌ی ضرر اقتصادی نرسیم نباید سم بزنیم.

وی در پاسخ به سوال آقای تویسرکانی (عضو انجمن خرما) در زمینه‌ی نحوه‌ی گرده‌افشانی، برداشت و آبیاری خرما در شادگان افزود: روش گرده‌افشانی رقم استعمار در شهرستان شادگان اکثراً به صورت سنتی است و برداشت خوشه در دو مرحله‌ی خارک و رطب صورت می‌گیرد، ولی در بقیه‌ی ارقام که خارک آن‌ها هم مورد مصرف است در سه مرحله انجام می‌شود.

وی ادامه داد: آبیاری ۸۰ درصد نخلستان‌های ما به صورت نقلی و انهاری است و در تابستان به علت گرمای بالای که وجود دارد کشاورز هفته‌ای ۲ تا ۳ بار آب را کاملاً در نخلستان رها می‌کند که بتواند نیاز آبی نخل را تأمین کند، ولی بیش‌ترین هزینه‌ی کشاورز برای لایه‌روبی نهرها است و برای لایه‌روبی یک هکتار حداقل ۲ میلیون تومان هزینه می‌شود تا لایه‌روبی صورت بگیرد، نیاز آبی نخل ۵۵۰ لیتر است چون که EC خاک بالاست.

در ادامه‌ی جلسه، دکتر رحمت‌الله حیدرپور (استاد دانشگاه اصفهان و عضو انجمن خرما) با بیان این که خرما یک میوه‌ی قرآنی است خاطرنشان کرد: اگر هر ایرانی خرما را بدون سم مصرف کند در سلامت جامعه هم اثربخش خواهد بود و شخصاً می‌توانم در زمینه‌ی تولید ارگانیک خرما کمک کنم.

آقای طرفی، مسئول واحد باغبانی جهاد کشاورزی

در استان کرمان قریب به ۲۰۰ واحد بسته‌بندی و سردخانه احداث شده که عمدتاً در شهرستان‌های شرقی قرار گرفته‌اند و نزدیک به ۷۰ واحد در بیم احداث شده است.

تولید خرما در استان کرمان در سال پیش ۳۷۰۰۰۰ تن بود که بیش‌تر آن مضافتی است و مصرف داخلی آن نسبت به صادراتش بیش‌تر است.

به صادراتش بیش‌تر است، همچنین بعضی از صادرکنندگان کرمان از جمله آقای شهبا که صادرکننده‌ی نمونه استان هستند، اقدام به صادرات خرمای پیارم کردند که در استان هرمزگان تولید می‌شود.

آقای شهبا هم با اشاره به این که تولید خرمای پیارم رو به افزایش است، خاطرنشان کرد: دلیل گرانی پیارم این است که مقدارش کم است و الان با وجود این که در بیم، ارزونیه و جهرم هم کاشته می‌شود ولی خرمای آن کیفیت لازم را ندارد و مشکل اصلی این است که نمی‌توانند پیارم را گسترش دهند.

وی در ادامه، به وضعیت صادرات خرمای مضافتی اشاره کرد و گفت: نمونه‌ای که به جنوب شرق آسیا مانند کشورهای اندونزی، مالزی، سنگاپور و تایلند صادر می‌شود خرمای دوم است که مقدارش کم است و اخیراً تونس که بازارهای جهانی را در دست دارد به بسته‌بندی و فرآوری توجه خاصی داشته است، در حالی که بسته‌بندی‌های سنتی باعث شده مضافتی جا نیفتد و گرنه مضافتی خرمای خوب و خوش‌خوراک و با قیمت مناسب است.

وی تصریح کرد: مشکل اصلی، نبود برنامه‌ریزی است در حالی که تونس برای چند سال آینده‌اش برنامه‌ریزی کرده است.

گزارش

گیرد، انجمن خرما و اتاق بازرگانی کرمان از این طرح به لحاظ مادی و معنوی حمایت می‌کند.

رئیس انجمن خرما نیز در این نشست با تاکید بر برنامه‌ریزی مدون برای سال ۹۲، گفت: سال ۹۱ انجمن در شش‌ماهه اول با شتاب و حرکت رو به جلویی فعالیت کرده، اما در شش‌ماهه دوم شتاب و فعالیت‌های انجمن کاهش یافت.

محسن رشیدفرخی با تاکید بر حضور اعضای انجمن در جلسات آینده کمیته‌های تخصصی، اظهار داشت: اگر قرار است انجمن خرما پویا باشد و فعالیت کند لزوم آن داشتن برنامه‌ریزی مناسب است.

وی با تاکید بر پرهیز از موازی‌کاری، به فعالیت‌های موثر کمیته‌های چهارگانه انجمن اشاره و درخواست کرد: روسای کمیته‌ها برنامه‌های خود را برای سال ۹۲ مشخص و اعلام کنند. رشیدفرخی افزود: در سال ۹۱ روسا و اعضای کمیته‌ها با تمام توان فعالیت کردند و به نتایج مثبتی در بخش‌های مختلف دست پیدا کردیم.

وی به برگزاری بازدیدها و تورهای مختلف داخلی و خارجی توسط انجمن خرما نیز اشاره و تاکید کرد: طبقه‌بندی گروه‌های مختلف برای حضور در تورها بسیار موثر است، بنابراین باید برای راه‌اندازی تورهای داخلی و خارجی افراد هم‌فکر، هم‌کار و هم‌روش مشخص شوند.

رشیدفرخی افزود: به‌طور مثال برای تولیدکننده‌ها و کشاورزان تورهای تخصصی جداگانه و برای صادرکنندگان نیز باید تورهای تخصصی مربوط به صادرکنندگان در نظر گرفته شود.

وی همچنین خواستار در نظر گرفتن بخشی جهت ارائه‌ی مشکلات و مغضلات مختلف خرما در سایت انجمن خرما شد.

در این نشست همچنین سایر اعضای حاضر در جلسه، به بیان دیدگاه‌های خود در خصوص برنامه‌های انجمن خرما در سال ۹۲ پرداختند.

در آخرین نشست انجمن خرمای کرمان در سال ۹۱ مطرح شد

لزوم برنامه‌ریزی مدون برای پویایی انجمن در سال ۹۲

آخرین نشست انجمن خرمای کرمان در سال ۹۱ با حضور اعضا در محل اتاق بازرگانی کرمان برگزار شد. در این نشست که به برنامه‌ریزی انجمن برای فعالیت‌های سال ۹۲، عملکرد کمیته‌های تخصصی انجمن، ارائه‌ی گزارش تور خوزستان و بررسی طرح مهندس دامغانی در زمینه‌ی مبارزه با زنجیره‌ی خرما اختصاص داشت؛ رئیس هیات امنای انجمن خرما گفت: زمانی موجودیت یک انجمن نافذ و موثر است که بدنه‌ی انجمن که کمیته‌های تخصصی آن هستند، فعال باشند. مهدی ایرانی کرمانی افزود: انجمن نقش ستادی دارد و باید فعالیت‌های کمیته‌ها را هماهنگ کند، بنابراین باید تلاش کنیم تا در سال ۹۲ کمیته‌های انجمن بیش از

پیش فعال باشند.

وی تاکید کرد: در نشست آینده‌ی انجمن، روسای کمیته‌ها نیازهای خود را اعلام کنند تا انجمن بر اساس برنامه‌ها و نیازهای آن‌ها فعالیت‌های خود را تنظیم کند. ایرانی همچنین با اشاره به طرح مهندس دامغانی در خصوص مبارزه با آفت زنجره گفت: در رساله‌ی علمی ادله و نتایج علمی از اهمیت بالایی برخوردار است؛ ضمن این‌که باید امکان تکرارپذیری آزمایش‌ها وجود داشته باشد.

وی خطاب به دامغانی افزود: در صورتی که طرح مبارزه با آفت زنجره با نظارت کارشناسان کمیته‌ی سم و کود کمیسیون کشاورزی اتاق اجرا و مورد تایید آن‌ها قرار

جلسه‌ی کمیته‌ی خدمات انجمن خرما برگزار شد

جلسه‌ی کمیته‌ی خدمات انجمن خرما در دفتر نمایندگی اتاق بازرگانی در بم با موضوع بسته‌بندی خرما و فرصت‌ها و تهدیدها برگزار شد. با توجه به این‌که یکی از موضوعاتی که باغ‌دار و صنعت خرما با آن روبه‌روست بسته‌بندی نامناسب خرما می‌باشد و کسانی که مبادرت به تهیه و فروش کارتن در سطح شهرهای خرماخیز استان کرمان می‌نمایند به کیفیت کارتن اهمیت نمی‌دهند، اغلب در سردخانه‌ها خرما با افت کیفیت مواجه می‌شود. لذا در این

جلسه مطرح شد که باید مشکل از سرچشمه حل گردد و با ایجاد قوانین نظارتی و اعمال آن بر تولیدکنندگان کارتن و همچنین نظارت بیش‌تر بر نحوه توزیع آن، از بروز خسارت به باغ‌داران و تولیدکنندگان جلوگیری به عمل آید. همچنین کمیته‌ی خدمات سال قبل مبادرت به تشکیل جلساتی با تولیدکنندگان و توزیع کنندگان کارتن نمود و علی‌رغم قول مساعد همه‌ی آن‌ها تنها یک نفر به قول خود عمل کرد. بنابراین برای تشویق افراد درستکار پیشنهاد گردید که کارتن‌های مناسب از طریق خبرنامه‌ی خرما

به مردم معرفی شود و تولیدکنندگان کارتن‌ها مورد تشویق قرار گیرند. در این جلسه همچنین مقرر گردید از اکنون برای سال آینده برنامه‌ریزی گردد و نحوه و نوع خرید به باغ‌داران گفته شود و همچنین با واحدها و ادارات مربوطه هماهنگی لازم صورت پذیرد تا از تولید و توزیع کارتن‌های بی‌کیفیت جلوگیری به عمل آید. در مورد عوارض دریافتی از کامیون‌های حمل خرما و همچنین از سردخانه‌ها، نتیجه‌گیری شد که باید انجمن به دیوان عدالت اداری شکایت نماید.

قیمت‌ها مربوط به هفته‌ی آخر فروردین می‌باشد.

بازار خرما

رقم خرما	نوع بسته‌بندی	قیمت (برای هر کیلو)
مضافتی درجه یک	بسته‌بندی ۸۰۰ گرمی، مادر کارتن ۹ کیلو، ۴۸ تانه	۳۹۰۰ - ۳۷۰۰ تومان
مضافتی معمولی	در بسته‌بندی ۸۰۰ گرمی	۳۵۰۰ - ۳۳۰۰ تومان
پیارم درجه یک	کارتن ۱۰ کیلو	۱۸۰۰۰ - ۱۴۰۰۰ تومان
زاهدی	در بسته‌بندی ۱۰ کیلو	۳۳۰۰ تومان
کبکاب	در بسته‌بندی ۱۰ کیلو	۳۴۰۰ تومان، درب کارخانه
شهبابی	در بسته‌بندی ۱۰ کیلو	۳۱۰۰ تومان، درب کارخانه
ربی درجه یک	در بسته‌بندی ۱۰ کیلو	۴۵۰۰ - ۴۰۰۰ تومان
ربی درجه دو	در بسته‌بندی ۱۰ کیلو	۳۵۰۰ - ۳۰۰۰ تومان
مرداسنگ	در بسته‌بندی ۸۰۰ گرمی	۳۵۰۰ - ۳۰۰۰ تومان
کلوته	در بسته‌بندی ۸۰۰ گرمی	۳۰۰۰ - ۲۵۰۰ تومان
صنعتی	فله‌ای	۱۰۰۰ تومان

اولین نمایشگاه توانمندی‌های صادراتی ج.ا.ا

تهران، ۱۰-۷ اردیبهشت ۹۲

سایت: www.expo.irtsna.com

بیست و یکمین نمایشگاه بین‌المللی صادرات و

واردات «کونمینگ» چین ۱۳، ۲۰-۱۶ خرداد ۹۲

سایت: www.merattejarat.com (غرفه رایگان)

نمایشگاه اختصاصی ایران در بیروت لبنان

۲۲-۱۸ اردیبهشت ۹۲

سایت: www.damear.com

پذیرش آگهی در

تلفن سفارش آگهی:
۰۳۴۱-۲۴۲۸۳۷۰

مقاله

بررسی روش‌های کاربرد و مقدار مصرف منابع مختلف آهن بر روی میوه و عملکرد خرماي شاهانی

□ حمید زرگری، حمید رستگار^۱

چکیده

با توجه به اهمیت خرما در کشور و پایین بودن قابلیت استفاده از آهن در خاک‌های مناطق خرماخیز و نیز با توجه به اهمیت آهن در تغذیه‌ی خرما، لزوم مطالعه‌ی تاثیر این عنصر بر خصوصیات کمی و کیفی محصول و راه‌های برطرف نمودن کمبود آن، از اهمیت خاصی برخوردار است. به این منظور طرحی در قالب بلوک‌های کامل تصادفی با ۹ تیمار، هر تیمار دو درخت و در ۳ تکرار روی ۵۴ اصله خرماي شاهانی در ایستگاه تحقیقات کشاورزی جهرم اجرا گردید. تیمارهای مورد استفاده شامل سه روش مصرف آهن:

۱. تزریق به تنه‌ی درخت در چهار سطح ۵۰، ۲۵۰، ۵۰۰ و ۱۰۰۰ گرم سولفات آهن (I, II, III, IV) جهت هر تک‌درخت.
 ۲. چالکود در دو سطح ۱۰۰۰ و ۲۰۰۰ گرم سولفات آهن (S1, S2) جهت هر تک‌درخت.
 ۳. خاک‌دهی در دو سطح ۱۰۰ و ۲۰۰ گرم سکوسترین آهن (C1, C2) جهت هر تک‌درخت به‌اضافه‌ی یک تیمار اضافی شاهد می‌باشد.
- سایر عناصر مورد نیاز گیاه در تمامی تیمارها به‌طور یکسان اعمال شد و امار و اطلاعات مربوطه با استفاده از نرم‌افزار SAS مورد تجزیه و تحلیل آماری قرار گرفت. نتایج نشان داد که گرچه بر اساس آزمون دانکن در سطح ۵ درصد اختلاف معنی‌داری بین تیمارهای مختلف وجود نداشت، ولی بالاترین عملکرد به میزان ۹۸/۹ و ۹۸/۱ کیلوگرم در هر درخت مربوط به تیمارهای S2 و I2 و کم‌ترین مربوط به تیمار I3 به میزان ۸۲/۴ کیلوگرم در هر درخت بود. بررسی آماری خصوصیات فیزیکی و شیمیایی میوه و نتایج تجزیه‌ی شیمیایی برگ اختلاف معنی‌دار در بعضی از فاکتورهای اندازه‌گیری شده بر اساس آزمون دانکن در سطح ۵ درصد نشان داد. به‌طوری که بالاترین درصد میزان گوشت به هسته، TSS، اسیدیته، رطوبت و وزن خشک به ترتیب در تیمارهای S2 (۹۲/۴)، تیمارهای I1 (۶۶۰/۹) (درصد) و I2 (۶۵/۶۴) (درصد)، تیمار شاهد (۲۲۵/۰) (درصد)، تیمار I2 (۸۸۸/۸) (درصد) و تیمار C1 (۸۳۱/۹) (درصد) بوده است. نتایج تجزیه‌ی شیمیایی برگ نشان داد که تزریق سولفات آهن، میزان آهن برگ را نسبت به تیمارهای دیگر افزایش داده است، به‌طوری که بالاترین میزان آهن برگ در تیمار I2 (۱۰۸/۳) قسمت در میلیون) و کم‌ترین در تیمار S1 (۸۲/۴) قسمت در میلیون) و S2 (۸۹) قسمت در میلیون) بوده است.

بررسی وضعیت صنایع فرآوری، بسته‌بندی و درجه‌بندی خرما در استان فارس

□ حمید زرگری

چکیده

به منظور بررسی وضعیت صنایع فرآوری، بسته‌بندی و درجه‌بندی خرما در استان فارس در سال ۸۷-۸۶ طرحی در قالب طرح کاملاً تصادفی نامتعادل اجرا گردید. در این تحقیق با تهیه پرسش‌نامه، اطلاعات ثبت‌شده‌ای که در زمینه‌ی صنایع فرآوری، بسته‌بندی و درجه‌بندی خرما مجوز تولید دریافت نموده‌اند، ثبت گردید و صفاتی شامل ظرفیت تولید، پیشرفت فیزیکی، نوع فعالیت، میزان اشتغال، سرمایه‌ی ثابت، شهرستان محل فعالیت، وضعیت شرکت و غیره، اندازه‌گیری و مورد تجزیه‌ی واریانس قرار گرفت و میانگین‌ها از طریق آزمون دانکن مورد مقایسه قرار گرفتند. نتایج نشان داد که اختلاف معنی‌دار در بعضی از فاکتورهای اندازه‌گیری شده بر اساس آزمون دانکن در سطح ۵ درصد نشان داد. در استان فارس ۸۹ مجوز صنایع فرآوری، درجه‌بندی و بسته‌بندی خرما صادر گردیده است. ظرفیت کل تولید شرکت‌هایی که مجوز دریافت نموده‌اند ۵۱۶۰ تن می‌باشد. ۱۹ شرکت معادل ۲۱/۳۵ درصد، صدر درصد پیشرفت فیزیکی داشته‌اند. ۱۵ شرکت معادل ۱۶/۸۵ درصد در دست اجرا می‌باشند و ۵۵ شرکت معادل ۶۱/۸۰ درصد هیچ‌گونه پیشرفت فیزیکی نداشته‌اند. در کل شرکت‌ها، ۵۶۲۵ نفر به‌طور مستقیم مشغول به کار خواهند شد که چنانچه اشتغال غیرمستقیم نیز به آن اضافه شود تعداد قابل توجهی شاغل خواهند شد. کل سرمایه‌گذاری ثابت در صنایع فرآوری، درجه‌بندی و بسته‌بندی خرما ۲۳۷۰۰۳۴۰۰۰۰ ریال بوده است. نتایج کلی نشان می‌دهد که کارخانه‌های احداث شده در فارس بیش‌تر در مناطق خاصی از استان متمرکز شده که بایستی در هر منطقه‌ی خرماخیز چند شرکت صنایع فرآوری، درجه‌بندی و بسته‌بندی خرما احداث و سرمایه‌گذاری مناسب و کافی در این زمینه انجام شود. با توجه به این که درجه‌بندی و بسته‌بندی خرما تنها در ۶ ماه از سال که فصل برداشت خرما می‌باشد انجام می‌گیرد، این کارخانه‌ها در شش ماهه‌ی دوم سال به علت عدم فعالیت هزینه‌ی زیادی بر دارند، بنابراین ضرورت دارد که نسبت به درجه‌بندی و بسته‌بندی سایر محصولات از جمله حبوبات در شش ماهه‌ی دوم اقدام نمایند تا تولید آن‌ها اقتصادی باشد. شرکت‌های تعاونی تولید و تشکل‌های تخصصی در زمینه‌ی تولید و فرآوری خرما، بازاریابی و صادرات خرما ایجاد شود.

۱. عضو هیات علمی مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی فارس، شیراز
۲. محقق و سرپرست ایستگاه تحقیقات کشاورزی جهرم

Email: zargarihamid@yahoo.com

با توجه به این که خرما محصول مناطق جنوبی است، باید استان‌های جنوبی به خصوص مدیران آن‌ها، استانداران و نمایندگان مجلس شورای اسلامی برنامه‌ریزی کنند که بودجه‌هایی از طریق کمیسیون آب و کشاورزی مجلس شورای اسلامی تخصیص داده شود تا از مهاجرت مردمی که در مناطق خرماخیز کار می‌کنند جلوگیری کند. تجربیاتی که بنده دارم نشان داده است که تا به حال هیچ میوه‌ای از لحاظ خصوصیات و صفات تغذیه‌ای به پای خرما نرسیده و این همایش‌ها باید تخصصی‌تر و با حمایت‌های بیش‌تر باشد، ضمن این که مراکز تحقیقات خرما در استان‌های خرماخیز از لحاظ بودجه، نیرو و امکانات تقویت شوند.

برای خرما هم باید کاری کنیم که قیمتش به حدودی که واقعاً ارزش خوراکی آن است برسد و این کار هم امکان‌پذیر است. بنده در همایش‌های چند کشور خارجی حضور داشته‌ام؛ در هیچ‌جای دنیا، حتی عربستان، امارات و عراق پراکنش رقم ما را ندارند و پتانسیلی را که ما داریم، ندارند. ما رقم خشک، نیمه‌خشک و تر داریم و از لحاظ علوم کشاورزی هر زمان تعداد زیادی رقم داشته باشید از میان آن راحت می‌توانید انتخاب کنید و باید روی این شرایطی که داریم سرمایه‌گذاری کنیم، چون خیلی از کشاورزان ما در حال حاضر حمایت‌های فرهنگی، اجتماعی و مالی نمی‌شوند و معمولاً ناامید شده‌اند.

وضعیت خرماي استان فارس را چگونه می‌بینید؟

در استان فارس پراکنش خرما در ۱۵ شهرستان است و در جنوب و جنوب غربی استان فارس وجود دارد. در این استان توسط بنده ۱۲۰ رقم خرما برای اولین بار شناسایی شده که ما از این ۱۲۰ رقم ۲۵ رقم را به عنوان تجاری درجه‌یک به مناطق خرماخیز و مدیریت‌های جهاد کشاورزی معرفی کرده‌ایم و ۳ رقم در استان فارس از اولویت مهمی برخوردارند که اول رقم شاهانی است که بیش‌ترین میزان تولید را دارد و دومین رقم زاهدی یا قصب است و سوم رقم کیکاب است که این سه رقم به عنوان رقم‌های تجاری و عالی استان هستند. تولید استان فارس هم حدوداً ۳۰ هزار تن برآورد می‌شود و از لحاظ فرهنگی نخل‌داری استان فارس باغ‌ها بعد از انقلاب تغییرات خیلی زیادی کرده‌اند و الان باغ‌هایی داریم که کاملاً مکانیزه هستند و امکانات خیلی خوبی فراهم شده و مراکز تحقیقاتی در استان فارس از سال ۱۳۵۲ بر روی خرما و میوه‌های گرمسیری مشغول به کارند. بیش‌ترین مشکلی که ما در استان داریم مشکل صنایع فرآوری تبدیلی خرما و مشکل بازار و صادرات خرما است. تا آگدی که من دارم این است که از طریق مجلس، کمیسیون کشاورزی مجلس و از طریق کمیسیون صنایع مجلس، استانداری‌ها و سفارت‌خانه‌ها همگنی و برنامه‌ریزی شود، چون خرماي ایران خریدار دارد و باید با کیفیت مناسب وارد بازارهای هدف شود.

سخن آخر...

امیدوارم انجمن خرما در سایر استان‌های ایران مانند استان کرمان فعالیت بیش‌تری انجام دهد و در تصمیم‌گیری‌های کلان بخش خرما از نظرات این انجمن استفاده شود.

گفت‌وگو

خرما هم به کود شیمیایی نیاز دارد

اشاره: «حمید زرگری» عضو هیات علمی مرکز تحقیقات کشاورزی منابع طبیعی استان فارس است که حدود ۱۸ سال بر روی خرما و میوه‌های گرمسیری در استان فارس فعالیت می‌کند. او تاکنون ۵۰ مقاله‌ی داخلی و خارجی و بیش از ۴۰ کتاب و نشریه در این زمینه منتشر کرده است. زرگری در همایش ملی خرماي ایران با دو مقاله شرکت کرده بود. در حاشیه‌ی همایش با او به گفت‌وگو نشستیم.

لطفاً در مورد مقاله‌ی خود توضیح دهید.

مقاله‌ی بنده بررسی روش‌های کاربرد و مقدار مصرف منابع مختلف آهن بر روی میوه و عملکرد خرماي شاهانی بود. همان‌طور که همه‌ی پژوهشگران و باغ‌داران می‌دانند، کشت خرما در مناطق جنوبی کشور انجام می‌شود که این مناطق معمولاً دارای خاک‌های آهکی است که در این خاک‌ها فقر آهن وجود دارد و آزمایش‌های قبلی که توسط اینجانب و همکارانم در مرکز تحقیقات فارس انجام شده بود این موضوع را اثبات کرده. در آزمایش‌های قبلی آزمایش بر روی عناصر ماکرو مثل سولفات آمونیوم، فسفات آمونیوم و اوره بر روی نخیلات انجام شد و در پروژه‌ی دیگری تأثیر عناصر میکرو بر روی خرما مثل آهن، روی و منگنز صورت گرفت که این طرح در مناطق مختلف خرماخیز از جمله فارس، بوشهر، هرمزگان و کرمان توسط بنده و همکارانم در موسسه‌ی تحقیقات خرما و میوه‌های گرمسیری کشور اجرا شد.

اهداف اصلی آزمایش، یکی بررسی اثرات سولفات آهن روی خواص کمی و کیفی میوه‌ی خرماي شاهانی بود و دوم، تعیین سطح کودی که استفاده می‌کنیم. این آزمایش هم بر روی ۵۴ اصله خرماي شاهانی در مرکز تحقیقات کشاورزی جهرم انجام شد. در کشورهای دیگر از جمله عربستان روی دو رقم خرما از روش اینچکنش استفاده کرده‌اند. در آمریکا هم این کار انجام شده و آن‌ها هم تأیید کرده‌اند که نخل خرما نیاز به آهن دارد.

نتایج کلی که ما به دست آوردیم نشان داد که کودهای سولفات آمونیوم و سکسترون آهن تأثیر مثبت داشته‌اند و این نیاز خرما است که از آهن استفاده شود؛ یعنی برعکس چیزی که کشاورزان می‌پندارند که خرما درختی است که فقط نیاز به آب دارد و نیازهای غذایی‌اش از طریق خاک تأمین می‌شود، اصلاً این‌گونه نیست و خرما درختی است که مثل بقیه‌ی درختان به کودهای شیمیایی از جمله سولفات پتاس، فسفات آمونیوم، اوره، آهن، روی و منگنز نیاز دارد.

آیا این روش در مورد ارقام دیگر خرما نیز موثر است؟

چنانچه در منطقه‌ای هستند که در زمین آزمایش نشده، می‌توانند فعلاً از همین فرمول کلی استفاده کنند، هرچند که اختلاف وجود دارد؛ چون بین رقم‌ها و آب و هوا و شرایط تفاوت است و اگر در منطقه‌ای هستند که کار شده، همان توصیه‌های همکاران ما را استفاده کنند. ضمن این که این روش برای رقم‌هایی که ۱۰ سال به بالا هستند استفاده می‌شود و برای درخت ۴، ۳، ۵ ساله نمی‌توان این مقدار را استفاده کرد.

نظر تان درباره‌ی برگزاری همایش چیست؟

NOVIN FRESH DATES **رطب نوین**
طعم بم

شرکت بازرگانی نوین طعم بم

تولید و نگهداری و بازاریابی خرما

شرکت بازرگانی نوین طعم بم شماره ثبت ۰۳

تلفن: ۰۳۴۴-۲۳۱۱۵۴۸
فکس: ۰۳۴۴-۲۳۱۳۹۲۷
همراه: ۰۹۱۳-۱۴۴۰۲۸۶

www.novindates.ir
E-Mail: novintam@gmail.com

بم - خیابان شهیدا - روبروی دبیرستان خاتم الانبیاء - سردخانه نوین بم

می خواهید مزرعه و باغ خود را از طریق اینترنت و عکسهای ماهواره ای کنترل کنید؟

شرکت فنی و مهندسی هدیش کارمانیا
آماده ارائه خدمات نقشه برداری GPS با قابلیت
بروزرسانی و انطباق نقشه‌ها بر روی عکسهای
هوایی Google با نازلترین قیمت به شما می‌باشد
تلفن تماس: ۰۹۱۳-۳۹۷-۹۸۲۰

شرکت
فنی و مهندسی
هدیش کارمانیا
تبت ۱۱۲۶۲ کرمان

شرکت صنایع بم و خرما
(تاسیس ۱۳۴۴)

دارای پروانه بهره برداری از وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی (۱۰۶۷)

ارایه دهنده:

- خدمات سردخانه ای با ظرفیت پنج هزار تن
- شستشو و ضد عفونی خرما به ظرفیت دو هزار تن در سال
- درجه بندی و بسته بندی رطب و خرما به ظرفیت سه هزار تن در سال
- خدمات مشاوره ای در امور بازرگانی داخلی و خارجی مرتبط با خرما

رُطب دهنده

نشانی: بم - بولوار شهید باهنر شماره های تماس: ۰۳۴۴-۲۵۱۰۸۵۴
همراه: ۰۹۱۳۱۴۴۲۴۱۷
تلفکس: ۰۳۴۴-۲۵۱۰۸۶۱